

Egy előterjesztés 35 e ha erdőgazdasági erdő Nemzeti Parki Igazgatóságoknak átadását kezdeményezte 2006. decemberben.

A Nemzeti Parki Igazgatóságok ugyanúgy működnek, mint bármely cég. A különbség, hogy a NPI-k költségvetési intézmények és így közpénzeket kapnak feladataik ellátásához. Ez azonban a működésükhöz nem elég, gazdálkodni kénytelenek, ami pedig nem az alapfunkciójuk. Hatósági jogkörüket nemrég elvették, az apparátus viszont alig változott. Mostanában úgy tűnik, hogy a NPI-k pénzügyi gondokkal küzdenek. Közülük a legutóbb létrehozottat például nemrég beolvasztották egy másikba.

A NPI-k számára főhatóságuk a KvVM a menekülési utat úgy tűnik abban találta meg, hogy gazdálkodási fedezetet biztosító területet igyekszik „elvenni” az erdőgazdaságtól. A területszerzési akció kormány-előterjesztés tervezet alakjában jelent meg, melyből egy kiragadott, de az eljárást jól jellemző részlet:

„Várható gazdasági hatások: ... Az egyes természetvédelmi rendeltetésű erdők vagyongazdálkodási jogának megváltoztatása gazdasági jelentőséggel a Zrt-k számára nem bír - azok kis kiterjedése, illetve csekély gazdasági jelentősége miatt - a nemzeti park igazgatóságok esetében viszont a költség-hatékony gazdálkodást teszi lehetővé.”

Ebben az érvelésben két hiba van.

Az 1 millió hektár erdőgazdasági erdőnek csupán néhány százalékát kitevő elvenni tervezett 35 ezer hektár erdőből 34 ezer hektár négy erdőgazdaságra összpontosul, s itt az általuk kezelt állami erdők átlagosan 15%-át (!) érintené. E négy közül az egyik erdészeti részvénytársaság a kezelt erdők 35%-át (!! ) veszítené el, ami csődbe juttatná, hiszen a maradék erdejével ugyanúgy életképtelen lenne, mint a területét átvenni szándékozó NPI most. Lehet, ha a faállományok minőségét megvizsgálánánk, az derülne ki, hogy a jó gazdálkodási eredményt biztosító erdők elcsatolási szándékáról van szó.

A másik kérdéskör az átadás utáni költség-hatékonyosság a NPI-knél. Elképzelhetetlen, hogy az egyáltalán nem ebből a célból létrehozott NPI-k hatékonyabban gazdálkodjanak, mint az ebben tapasztalatot szerzett, erre felszerelt, és még a természetvédelmi korlátozások betartása mellett jelenleg is költség-hatékonyan működő erdőgazdaságok. Lehet, hogy kevésbé hatékony gazdálkodás mellett is ezek az erdők elegendő fedezetet adnának a NPI-k speciális feladatainak ellátásából keletkező veszteségeinek elfedésére. Még az is lehet, ha a most 27 ezer hektár nemzeti parki erdőt a 35 ezer hektárral bővítjük, akkor a több mint duplájára nőtt területre hivatkozással több közpénzt lehet majd erre a költségvetésből kivenni.

Zöld fátyollal takart gazdasági küzdelem hatósági segédlettel?

Amennyiben a Nemzeti Park Igazgatóságok biztonságos működtetése érdekében okvetlenül kell valamit tenni, akkor kézenfekvő megoldás lenne a nemzeti parki erdőket, illetve e szervezeteket integrálni az ott működő erdőgazdaságokba, például egy-egy nemzeti parki erdészeti ként. Így jelenlegi csekély erdőterületünkkel gond nélkül olvadnának be a jól működő nagyba. A NPI-k erdőgazdaságokba integrálása révén ugyanakkor várhatóan több Md Ft közkiadást lehetne megtakarítani a speciális funkciók teljes megtartása, sőt a társadalmi elvárások valószínűleg még jobb kielégítése mellett.

A kérdés tehát: pocsékoljuk a köz pénzt, vagy gazdálkodjunk a javaival?

A szakmai tartalomról se feledkezzünk meg: az elvenni tervezett erdőket az erdészeti Zrt-k a törvényeket, a természetvédelem által is ellenjegyzett üzemtervet betartva szakszerűen és jól kezelik. A bennük lévő természeti értékek több évtizedes munkájuk gyümölcsei! Ezek az erdők náluk jó kezekben voltak, vannak és remélhetőleg lesznek is.